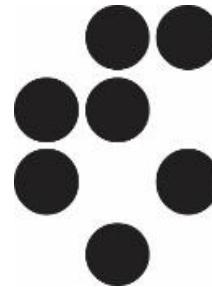

**Center za
participativno
raziskovanje**

**Institut „Jožef
Stefan“ Ljubljana**

Zakaj CPR-IJS?

Zakaj šele zdaj CPR-IJS?

Branko Kontić, 29.11.2018

Kaj je CPR-IJS in kako deluje?

- CPR-IJS je akronim za Center za participativno raziskovanje na Institutu Jožefa Stefana
 - Je organizacija, ki izvaja raziskovanje na pobudo civilne družbe oziroma lokalne skupnosti; angleško Community Based Participatory Research (CBPR)
 - Pobuda je lahko:
 - Pobuda posameznika, skupine, društva, organizacije, ustanove
 - Neformalna in formalna; slednja lahko vključuje pravno potrjenega zastopnika
- in je namenjena reševanju določenega družbenega problema na področju okolja, zdravja, sociale oziroma odnosov med družbenimi skupinami, izobraževanja, varnosti idr.
- CPR-IJS začenja delovanje v okviru Odseka za znanosti o okolju, zato so v ospredju okoljske teme
 - CPR-IJS deluje *pro bono*; financiranje z donacijami, sponzorstvi, sredstvi razpisov; sodelujejo podiplomski študentje in mladi raziskovalci, ki že imajo zagotovljeno financiranje ter člani civilne družbe, ki veliko dela opravijo prostovoljno. Zanje je plačilo odprava problemov, zaradi katerih se raziskava sploh izvaja.

Potreba po participativnem raziskovanju in odziv v obliki CPR-IJS

- Civilizacijska, razvojna
- Razumevanje vloge IJS v družbi
- Pregled reševanja problemov na okoljskem področju od leta 1970 v Sloveniji (arhiv IJS) in odzivov na potrebe po vključevanju civilne družbe pri njihovem reševanju: **stanje se s časom ne izboljšuje, civilna družba se mora vsakič znova – to je od primera do primera - boriti za participacijo**
- Na IJS smo sklenili, da se bomo pridružili svetovnim prizadevanjem za izboljšanje stanja tudi z ustanovitvijo science shopa Razpeti jadra...
- Nature
- Pro bono
- Israel, načela CBPR
- Evaluation

Načela CBPR

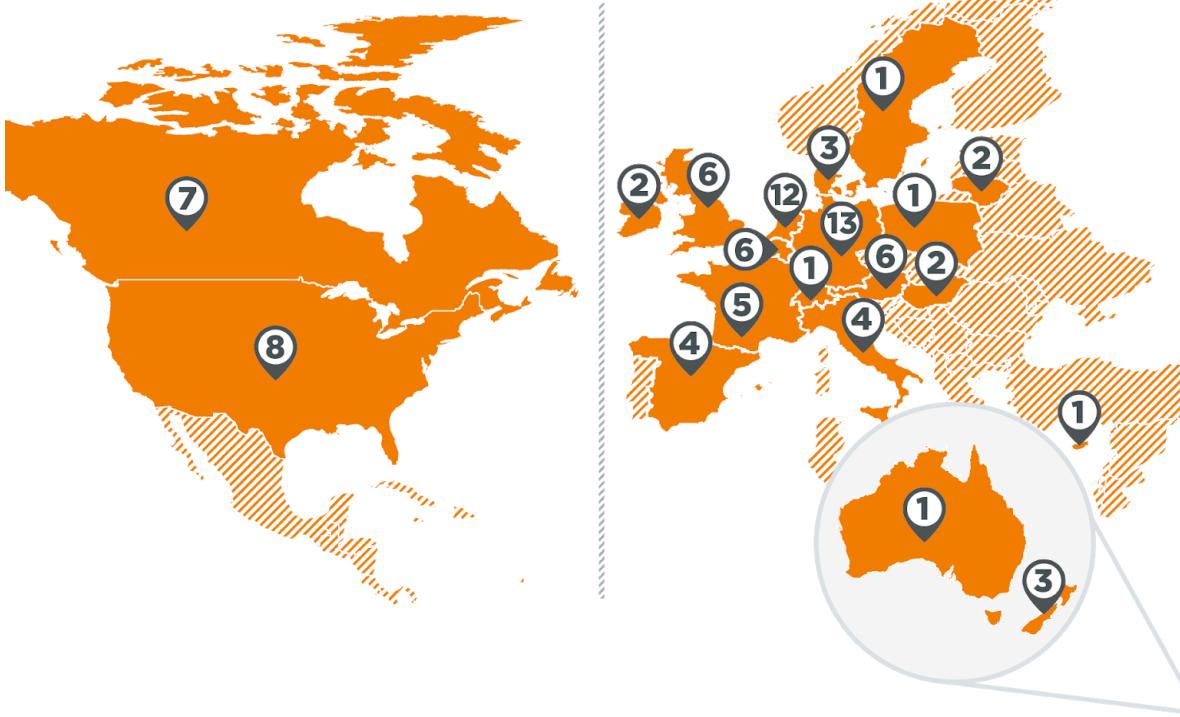
- ”(a) recognizing the community as a unit of identity, (b) building on the strengths and resources of the community, (c) promoting co-learning among research partners, (d) achieving a balance between research and action that mutually benefits both science and the community, (e) emphasizing the relevance of community-defined problems, (f) employing a cyclical and iterative process to develop and maintain community/research partnerships, (g) disseminating knowledge gained from the CBPR project to and by all involved partners, and (h) requiring long-term commitment on the part of all partners.”

Posebna izdaja revije Nature, 3. oktober 2018: Co-production of research

From people with HIV selecting which trials get funded to smallholder farmers guiding weather monitoring, the people affected by research are increasingly getting involved in it. They are shaping how projects are conceived, supported, done, reviewed, disseminated and rated — as partners in research. This special issue looks at the promise and the pitfalls of research coproduction for the societies, stakeholders and scientists now working shoulder to shoulder.

As one advocate describes it: “It’s about getting everybody round the table so you’re valuing the knowledge everybody has.”

<https://www.nature.com/collections/nngkvntryl>

- Prvi science shops v 1970-ih na Nizozemskem
- Prvi val ustanavljanja trajal 10 let
- Ponovna rast števila po letu 2000
- Trenutno povišana aktivnost
 - SciShops.eu, InSPIRES
 - Konference (LK)

- Različne teme

- Nekateri science shops imajo vnaprej izbrano temo in osredotočenje obravnavе, večina nima
- Najpogostejše teme
 - okolje
 - zdravje
 - družba

Science Shop – najbolj razširjena oblika participativnega raziskovanja na pobudo lokalne skupnosti

- CBPR – Community Based Participatory Research
- CPR – Community participatory research
- CS – Citizen Science
- D2.1
- RRI
- LK – Living Knowledge

Začetki

- 1970 na Nizozemskem...
- Večina na univerzah in raziskovalnih institutih
- Imajo različne oblike delovanja:
 - Del večje enote na univerzah ali raziskovalnih institutih
 - Samostojne pravne osebe
 - V okviru NVO
 - Spletne institucije
- Stalni in občasni sodelavci (raziskovalci, posamezniki in družbene skupine, predstavniki lokalnih skupnosti, odločevalci idr.)

Spremljanje učinkovitosti in uspešnosti

- Učinkovitost
 - Procesno ocenjevanje: vse faze raziskavanja – načrtovanje, izvedba, uporaba rezultatov
 - Število projektov/raziskav na leto, število udeleženih partnerjev, število vključenih študentov, število objav idr.
 - Trajanje posameznih faz
 - Število prenesenih rezultatov v prakso (izvedbo)
 - Število dogodkov
- Uspešnost
 - Koristi za lokalno skupnost
 - Izpolnjevanje pričakovanj partnerjev (lokalne skupnosti)
 - Spoštovanje, zaupanje, poštenost, kredibilnost znotraj partnerstev
 - Spremljanje sprememb (izboljšanja stanja) v lokalni skupnosti
 - Vitalnost CPR-IJS

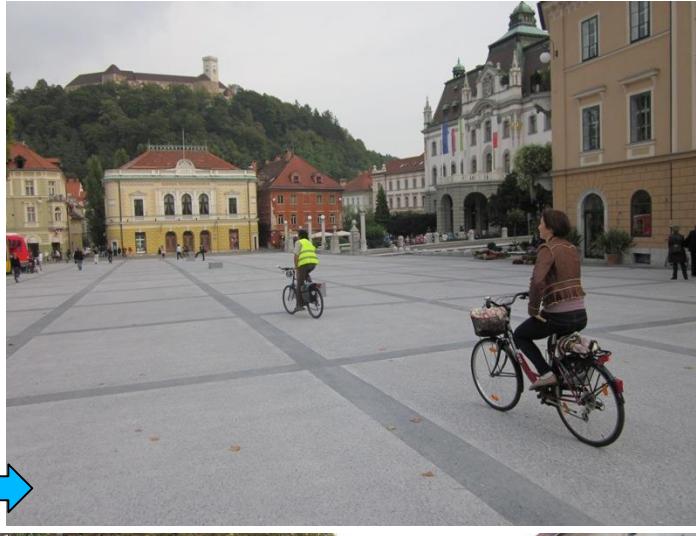
Prizadevanja za bolj trajnostno mobilnost

Nov pristop pri reševanju problemov prometa in oživljanja javnih prostorov – predpostavke:

- da je javno življenje v mestu povezano s prostorom, ki je osvobojen tekočega in mirujočega motornega prometa

Zpora mestnega jedra za ves motorni promet (z izjemami)

Umikanje parkirnih
mest s površin v
(podzemne) garažne
hiše

Celovite
preureditve
javnega
prostora

Prizadevanja za bolj trajnostno mobilnost

- politika urejanja prometa v mestih naj bo naklonjena predvsem pešcem in kolesarjem v povezavi z različnimi vrstami javnega prevoza

Prizadevanja za bolj trajnostno mobilnost: komuniciranje in vključevanje javnosti

